

PHẠM VĂN HOÀN

MODULE THPT

23

**KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ
KẾT QUẢ HỌC TẬP
CỦA HỌC SINH**

A. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN

Từ những năm cuối thập kỉ 90 của thế kỉ XX, hoạt động đổi mới đánh giá nói chung và đánh giá kết quả học tập của học sinh ở Việt Nam bắt đầu được chú ý. Các trung tâm đánh giá được thành lập ở một số trường đại học và viện nghiên cứu. Một số công trình nghiên cứu về đánh giá đã làm rõ những vấn đề lí luận và thực tiễn về đánh giá. Một số phương pháp và kĩ thuật đánh giá, các kết quả nghiên cứu đã bước đầu được áp dụng trong việc đổi mới đánh giá ở nhà trường phổ thông trong tất cả các cấp học. Hoạt động đổi mới đánh giá cũng được đặt ra như một trong các nội dung quan trọng trong việc thực hiện các đề án, dự án.

Thực tế giáo dục phổ thông những năm qua cho thấy, mặc dù chương trình giáo dục phổ thông đã có những đổi mới theo hướng tích cực hoá hoạt động của người học, hướng đến việc phát triển và hoàn thiện năng lực của mỗi cá nhân, nhưng vấn đề đánh giá vẫn còn nhiều điểm bất cập (từ mục đích, phương pháp, quy trình và một số kĩ thuật cụ thể). Cách đánh giá vẫn chưa đảm bảo được tính chính xác, khách quan; chưa vận dụng linh hoạt các hình thức kiểm tra; chưa coi trọng đánh giá, giúp đỡ học sinh học tập thông qua kiểm tra, đánh giá mà chỉ tập trung chú ý việc cho điểm bài kiểm tra. Nội dung đánh giá vẫn còn nặng về yêu cầu học sinh học thuộc lòng, nhớ máy móc, ít yêu cầu ở các mức độ cao như hiểu, vận dụng kiến thức, rèn luyện kĩ năng và giáo dục tình cảm, thái độ. Cán bộ quản lí và giáo viên chưa được trang bị một cách đầy đủ về các phương pháp và kĩ thuật đánh giá...

Đổi mới giáo dục đòi hỏi phải có sự đổi mới đồng bộ từ mục tiêu, nội dung, phương pháp, phương tiện, đánh giá... Đánh giá không thể là một hoạt động nằm ngoài quá trình này. Đánh giá có ảnh hưởng trực tiếp tới cách dạy của thầy, cách học của trò. Module THPT 23 giúp giáo viên trung học phổ thông tìm hiểu cụ thể từ lí luận đến thực trạng việc kiểm tra, đánh giá hiện nay. Từ đó, có thể đưa ra được những kiến nghị, đề xuất và những giải pháp mang tính khả thi nhằm phát huy vai trò và hiệu quả của hoạt động đánh giá trong quá trình dạy học ở nhà trường phổ thông Việt Nam.

B. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Qua module 23, giáo viên trung học phổ thông có thể:

- Nhận biết/ Phân biệt được một số khái niệm cơ bản về kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.
- Trình bày được một số phương pháp và công cụ kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.
- Nêu được quy trình, cách xử lý kết quả kiểm tra (đánh giá chẩn đoán, đánh giá tổng kết và đánh giá quá trình).

2. Kỹ năng

Giáo viên trung học phổ thông sử dụng phù hợp một số kỹ năng sau:

- Thiết kế được một số công cụ kiểm tra, đánh giá.
- Sử dụng được một số phương pháp và công cụ kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.
- Vận dụng được quy trình và xử lý kết quả đánh giá chẩn đoán, đánh giá tổng kết và đánh giá quá trình.

3. Thái độ

Học viên tích cực áp dụng đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh trong quá trình dạy học tích cực tại trường trung học phổ thông.

C. NỘI DUNG

Hoạt động 1: Tìm hiểu các khái niệm về đánh giá trong giáo dục.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây và cho biết:

- Thế nào là “đánh giá”?

- “Đánh giá kết quả học tập” là như thế nào?

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

2.1. Đánh giá

Đánh giá trong giáo dục là quá trình thu thập và lí giải kịp thời, có hệ thống thông tin về hiện trạng, khả năng hay nguyên nhân về chất lượng và hiệu quả giáo dục căn cứ vào mục tiêu dạy học, mục tiêu đào tạo, làm cơ sở cho những chủ trương, biện pháp và hành động giáo dục tiếp theo.

2.2. Đánh giá kết quả học tập

Là quá trình thu thập thông tin, xử lí thông tin và diễn giải hiện trạng, nguyên nhân, hiệu quả, chất lượng giáo dục theo hai khía cạnh khác nhau: kết quả học tập đạt được của học sinh so với kết quả học tập của học sinh khác và kết quả học tập đạt được của học sinh so với mục tiêu giáo dục đã đặt ra.

Một trong những hướng đổi mới đánh giá kết quả học tập ở Việt Nam hiện nay là kết hợp hình thức tự luận với trắc nghiệm khách quan. Về công dụng và cách soạn thảo các câu hỏi tự luận, giáo viên đều biết rõ nên ở đây chỉ giới thiệu về trắc nghiệm khách quan.

Hoạt động 2: Tìm hiểu mục tiêu đánh giá.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây và cho biết nội dung cơ bản của mục tiêu đánh giá.

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

- Theo *Từ điển giáo dục học*, mục tiêu giáo dục là một mô hình nhân cách cần đạt được, thông qua tập hợp những kết quả của quá trình giáo dục và được thông báo dưới dạng những chủ đích mong muốn đối với các chủ thể khi kết thúc quá trình. Mục tiêu giáo dục nói về kết quả đạt được trong thực tế.
- Mục tiêu đánh giá cần phải căn cứ và thống nhất với mục tiêu giáo dục. Mục tiêu tổng quát của đánh giá có thể bao gồm:
  - + Xác định trình độ nhận thức, những chỗ thiếu hụt kiến thức (có thể có) của học sinh trước khi bước vào một giai đoạn học tập mới; chẩn đoán

những khó khăn các em có thể gặp phải để lập kế hoạch giúp đỡ. Đáp ứng mục tiêu này gọi là đánh giá chẩn đoán (hay còn gọi là đánh giá sơ bộ).

- + Đánh giá hiện trạng chất lượng dạy và học tại một thời điểm nhất định hoặc đánh giá sự phát triển được diễn ra vào hai thời điểm (đầu, cuối) khi mà giữa hai thời điểm đó tiến hành một tác động sư phạm nào đó. Đáp ứng mục tiêu này gọi là đánh giá quá trình.
- + Xác định kết quả, chất lượng học tập sau một học kì, một năm hoặc cả cấp học. Đáp ứng mục tiêu này gọi là đánh giá tổng kết.

Căn cứ vào tính chất của giai đoạn giáo dục và thời điểm tiến hành hoạt động đánh giá để lựa chọn mục tiêu đánh giá thích hợp.

Hoạt động 3: Tìm hiểu các hình thức đánh giá.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo những thông tin cơ bản dưới đây và liệt kê các hình thức đánh giá.

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

- *Đánh giá chẩn đoán* được tiến hành trước khi dạy một nội dung nào đó, nhằm giúp giáo viên nắm được tình hình về những kiến thức có liên quan với bài học. Từ đó có kế hoạch dạy học phù hợp.
- *Đánh giá từng phần* được tiến hành nhiều lần trong quá trình dạy học, nhằm cung cấp những thông tin ngược để giáo viên và học sinh kịp thời điều chỉnh cách dạy và cách học.
- *Đánh giá tổng kết* được tiến hành khi kết thúc kì học hay năm học, khoá học (thì).
- *Ra quyết định*: Đây là khâu cuối cùng trong quá trình đánh giá. Giáo viên quyết định những biện pháp cụ thể để giúp đỡ học sinh có sai sót đặc biệt.

Hoạt động 4. Tìm hiểu chức năng của đánh giá.

1. NHIỆM VỤ

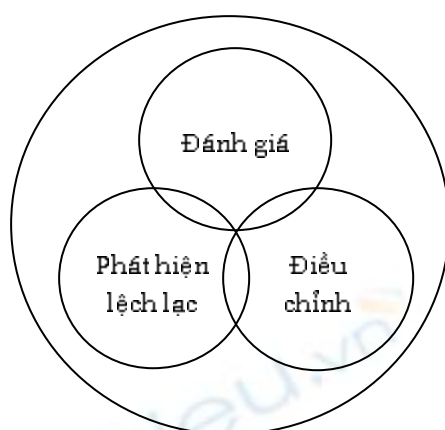
Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây và cho biết chức năng của kiểm tra, đánh giá trong dạy học ở trường trung học phổ thông.

Tailieu.vn

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

- * Đánh giá kết quả học tập thực chất là một quá trình thu thập, phân tích và xử lý các thông tin về kiến thức, kĩ năng, thái độ của học sinh ; trên cơ sở đó xem xét mức độ đạt được của hoạt động học của học sinh so với mục tiêu đề ra đối với từng môn học, từng lớp học, từng cấp học; nhằm đề xuất các giải pháp để đạt được mục tiêu của môn học.**

- * Kiểm tra, đánh giá có ba chức năng:

Sơ đồ: Ba chức năng của kiểm tra, đánh giá

- Chức năng đánh giá: Đánh giá kết quả học tập của học sinh là xác nhận thành tích học tập của học sinh so với học sinh khác hoặc làm sáng tỏ mức độ đạt được và chưa đạt được của học sinh về kiến thức, kĩ năng và thái độ so với mục tiêu dạy học đã được xác định.
- Chức năng phát hiện lệch lạc: Trên cơ sở đánh giá kết quả học tập, giáo viên có thể phát hiện những mặt tốt, mặt chưa tốt, những khó khăn, vướng mắc của học sinh và tìm ra nguyên nhân của những sai sót trong quá trình dạy học.
- Chức năng điều chỉnh: Từ chỗ phát hiện được những lệch lạc, sai sót trong quá trình, giáo viên sẽ tìm ra biện pháp điều chỉnh quá trình học tập của học sinh, đồng thời bổ sung, tự hoàn thiện hoạt động dạy học của mình.

Ba chức năng này liên kết, thống nhất với nhau. Đối với học sinh, việc công khai hoá kết quả học tập giúp các em nhận ra những thành tích và thiếu sót của mình để rút ra bài học cho chính bản thân. Như vậy, kết quả đánh giá là căn cứ để quyết định giải pháp cải thiện thực trạng, nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học và giáo dục thông qua việc điều chỉnh phương pháp dạy học của giáo viên và hướng dẫn học sinh biết tự đánh giá để điều chỉnh phương pháp học tập.

- * Thông qua các chức năng này, đánh giá kết quả học tập sẽ là điều kiện cần thiết để:

- Giúp giáo viên nắm được tình hình học tập, mức độ phân hoá về trình độ học lực của học sinh trong lớp, từ đó có biện pháp giúp đỡ học sinh yếu kém và bồi dưỡng học sinh giỏi; giúp giáo viên điều chỉnh và hoàn thiện phương pháp dạy học.
- Giúp học sinh biết được khả năng học tập của mình so với yêu cầu của chương trình, xác định nguyên nhân thành công cũng như chưa thành công, từ đó điều chỉnh phương pháp học tập, phát triển kĩ năng tự đánh giá.
- Giúp cán bộ quản lí giáo dục đề ra phương pháp quản lí phù hợp để nâng cao chất lượng giáo dục.
- Giúp cha mẹ học sinh và cộng đồng biết được kết quả giáo dục của từng học sinh, từng lớp và của cả cơ sở giáo dục.

Hoạt động 5. Tìm hiểu mục đích, ý nghĩa và vai trò của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây và cho biết mục đích, ý nghĩa và vai trò của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

2.1. Mục đích của việc kiểm tra, đánh giá

- Công khai hoá nhận định về năng lực và kết quả học tập của mỗi học sinh và tập thể lớp, tạo cơ hội cho học sinh phát triển kĩ năng tự đánh giá, giúp học sinh nhận ra sự tiến bộ của mình; khuyến khích, động viên việc học tập.
- Giúp cho giáo viên có cơ sở thực tế để nhận ra những điểm mạnh và điểm yếu của mình, tự hoàn thiện hoạt động dạy, phấn đấu không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả dạy học.

Như vậy, đánh giá không chỉ nhằm nhận định thực trạng và định hướng, điều chỉnh hoạt động của trò mà còn đồng thời tạo điều kiện nhận định ra thực trạng và điều chỉnh hoạt động dạy của thầy.

2.2. Ý nghĩa của việc kiểm tra, đánh giá

Kiểm tra, đánh giá có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với học sinh, giáo viên và đặc biệt là đối với cán bộ quản lí.

- Đối với học sinh: Việc đánh giá có hệ thống và thường xuyên, cung cấp kịp thời những thông tin “liên hệ ngược” giúp người học điều chỉnh hoạt động học.
- + Về giáo dục: Kiểm tra, đánh giá chỉ cho học sinh thấy mình đã tiếp thu điều vừa học đến mức độ nào, còn thiếu sót nào cần bổ khuyết.
- + Về mặt phát triển năng lực nhận thức: Kiểm tra, đánh giá giúp học sinh có điều kiện tiến hành các hoạt động trí tuệ như ghi nhớ, tái hiện, chính xác hoá, khái quát hoá, hệ thống hoá kiến thức, tạo điều kiện cho học sinh phát triển tư duy sáng tạo, linh hoạt vận dụng kiến thức để giải quyết các tình huống thực tế.
- + Về mặt giáo dục: Kiểm tra, đánh giá giúp học sinh có tinh thần trách nhiệm cao trong học tập; có ý chí vươn lên đạt những kết quả cao hơn; củng cố lòng tin vào khả năng của mình; nâng cao ý thức tự giác; khắc phục tính chủ quan tự mãn trong học tập.
- Đối với giáo viên: Kiểm tra, đánh giá cung cấp cho giáo viên những thông tin “liên hệ ngược ngoài” giúp người dạy điều chỉnh hoạt động dạy.

- Đối với cán bộ quản lý giáo dục: Kiểm tra, đánh giá cung cấp cho cán bộ quản lý giáo dục những thông tin về thực trạng dạy và học trong một đơn vị giáo dục để có những chỉ đạo kịp thời, uốn nắn được những lệch lạc, khuyến khích, hỗ trợ những sáng kiến hay, bảo đảm thực hiện tốt mục tiêu giáo dục.

2.3. Vai trò của kiểm tra, đánh giá

Trong nhà trường hiện nay, việc dạy học không chỉ chú trọng đến dạy cái gì mà cần quan tâm đến dạy học như thế nào. Đổi mới phương pháp dạy học là một yêu cầu cấp bách có tính chất đột phá để nâng cao chất lượng dạy học. Đổi mới phương pháp dạy học đòi hỏi phải tiến hành một cách đồng bộ từ đổi mới nội dung chương trình sách giáo khoa, phương pháp dạy học cho đến kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học. Kiểm tra, đánh giá có vai trò rất to lớn trong việc nâng cao chất lượng đào tạo. Kết quả của kiểm tra, đánh giá là cơ sở để điều chỉnh hoạt động dạy, hoạt động học và quản lý giáo dục. Nếu kiểm tra, đánh giá sai sẽ dẫn đến nhận định sai về chất lượng đào tạo, gây tác hại to lớn trong việc sử dụng nguồn nhân lực. Vậy đổi mới kiểm tra, đánh giá trở thành nhu cầu bức thiết của ngành Giáo dục và toàn xã hội ngày nay. Kiểm tra, đánh giá đúng thực tế, chính xác và khách quan sẽ giúp người học tự tin, hăng say, nâng cao năng lực sáng tạo trong học tập.

Hoạt động 6. Tìm hiểu vị trí của hoạt động kiểm tra, đánh giá trong quá trình giáo dục.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo những thông tin cơ bản dưới đây, trao đổi với đồng nghiệp, để xác định vị trí của hoạt động kiểm tra, đánh giá trong quá trình giáo dục.

Hoạt động 7. Tìm hiểu mối quan hệ giữa giảng dạy và đánh giá.

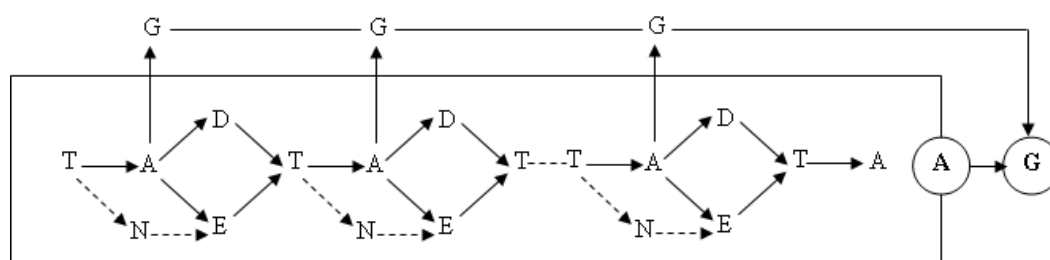
1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây, kết hợp với những điều đã biết, hãy nêu mối quan hệ giữa giảng dạy và đánh giá.

TaiLieu.vn

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

- * Giảng dạy và đánh giá thường được xem là hai mặt không thể tách rời của hoạt động dạy học và chúng có tác dụng tương hỗ lẫn nhau. Hình 1 dưới đây giới thiệu một mô hình về sự tương tác giữa giảng dạy và các hoạt động khác nhau trong đánh giá của Rowntree – một trong những nhà nghiên cứu giáo dục lớn của Hoa Kỳ.

Hình 1. Mô hình tương tác giữa giảng dạy với kiểm tra, đánh giá

Ghi chú:

- T (Teaching): giảng dạy.
  - A: đánh giá quá trình (Formative Assessment).
  - N: các tác động khác của hoạt động giảng dạy.
  - E (Evaluation): đánh giá tính hiệu quả của hoạt động giảng dạy.
  - D: (Diagnostic appraisal): tìm hiểu yêu cầu, ưu nhược điểm của người học.
  - G (Grading): cho điểm, xếp loại (hạng).
- * Những đặc điểm chính của mô hình:
- Đánh giá học tập cần phải dựa trên nền tảng thông tin mà hoạt động giảng dạy cung cấp.
  - Chất lượng giảng dạy được phát triển liên tục trên cơ sở thường xuyên xử lý thông tin từ đánh giá học tập; từ sự tìm hiểu yêu cầu, ưu – nhược điểm của người học và từ đánh giá giảng dạy cùng các yếu tố tác động đến học tập của nó.
  - Điểm/xếp loại (hạng) chung cần phải dựa trên kết quả của chuỗi những đánh giá quá trình.

Hoạt động 8. Yêu cầu đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo chuẩn kiến thức, kĩ năng của môn học.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản dưới đây để nêu yêu cầu cần phải đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo chuẩn kiến thức, kĩ năng trong Chương trình giáo dục phổ thông.

Tailieu.vn

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

- * *Chuẩn là những yêu cầu, tiêu chí (gọi chung là yêu cầu) tuân theo những nguyên tắc nhất định, được dùng làm thước đo đánh giá hoạt động, công việc, sản phẩm của lĩnh vực nào đó.*

Yêu cầu có thể đo được thông qua chỉ số thực hiện. Yêu cầu được xem như những “chốt kiểm soát” để đánh giá chất lượng đầu vào, đầu ra cũng như quá trình thực hiện.

- * *Chuẩn kiến thức, kĩ năng của chương trình môn học* là yêu cầu cơ bản, tối thiểu về kiến thức, kĩ năng của môn học mà học sinh cần phải và có thể đạt được sau mỗi chủ đề của chương trình môn học. Chuẩn kiến thức, kĩ năng của chương trình môn học được trình bày theo chủ đề ở từng lớp và ở các lĩnh vực học tập. Riêng yêu cầu về thái độ được xác định chung ở phần “Mục tiêu” đối với từng khối lớp hoặc đối với cả cấp học.

Chuẩn kiến thức, kĩ năng của chương trình môn học là thành phần của Chương trình giáo dục phổ thông nên việc chỉ đạo dạy học, kiểm tra, đánh giá theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng sẽ tạo nên sự thống nhất, hạn chế tình trạng dạy học quá tải, đưa thêm nhiều nội dung nặng nề, quá cao so với Chuẩn kiến thức, kĩ năng vào dạy học, kiểm tra, đánh giá; góp phần làm giảm tiêu cực của dạy thêm, học thêm; tạo điều kiện cơ bản, quan trọng để tổ chức dạy học, kiểm tra, đánh giá và thi theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng.

Hoạt động 9. Tìm hiểu yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo về đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng của môn học.

1. NHIỆM VỤ

Bạn hãy tham khảo thông tin cơ bản sau để nêu những yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo về đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng của môn học.

- Yêu cầu đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng của môn học:

- Định hướng chỉ đạo đổi mới kiểm tra, đánh giá:

TaiLieu.vn

- Định hướng và yêu cầu chung về đổi mới đánh giá trong Chương trình giáo dục phổ thông:

2. THÔNG TIN CƠ BẢN

2.1. Yêu cầu đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo Chuẩn kiến thức, kĩ năng của môn học

- Giáo viên đánh giá sát đúng trình độ học sinh với thái độ khách quan, công minh và hướng dẫn học sinh biết tự đánh giá năng lực của mình;
- Trong quá trình dạy học, cần kết hợp một cách hợp lí hình thức tự luận với hình thức trắc nghiệm khách quan trong kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh, chuẩn bị tốt cho việc đổi mới các kì thi theo chủ trương của Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Thực hiện đúng quy định của quy chế đánh giá, xếp loại học sinh trung học cơ sở, học sinh trung học phổ thông do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành, tiến hành đủ số lần kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kì, kiểm tra học kì cả lí thuyết và thực hành (với các môn thực nghiệm).
- Điểm kiểm tra thực hành (với các môn thực nghiệm): điểm hệ số 1; giáo viên căn cứ vào quy trình thí nghiệm một bài thực hành (được thống nhất trước trong toàn tỉnh) theo hướng dẫn, rồi thu và chấm lấy điểm thực hành.
- Các bài kiểm tra định kì (kiểm tra 1 tiết, kiểm tra học kì và kiểm tra cuối năm học) cần được biên soạn trên cơ sở thiết kế ma trận cho mỗi đề.
- Bài kiểm tra 45 phút nên thực hiện ở cả hai hình thức: trắc nghiệm khách quan và tự luận (tỉ lệ nội dung kiến thức và điểm phần trắc nghiệm

khách quan tối đa là 50%). Bài kiểm tra cuối học kì nên tiến hành dưới hình thức 100% tự luận. Trong quá trình dạy học, giáo viên cần phải luyện tập cho học sinh thích ứng với cấu trúc đề thi và hình thức thi tốt nghiệp phổ thông mà Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức hằng năm.

2.2. Định hướng chỉ đạo về đổi mới kiểm tra, đánh giá

a. Các yêu cầu cơ bản của việc đánh giá

- Đảm bảo tính khách quan, chính xác: Phản ánh chính xác kết quả nhu nỗ lực, trên cơ sở đối chiếu với mục tiêu đề ra, không phụ thuộc vào ý muốn chủ quan của người đánh giá.
- Đảm bảo tính toàn diện: Đầy đủ các khía cạnh, các mặt cần đánh giá theo yêu cầu và mục đích.
- Đảm bảo tính hệ thống: Tiến hành liên tục và đều đặn theo kế hoạch nhất định, đánh giá thường xuyên, có hệ thống sẽ thu được những thông tin đầy đủ, rõ ràng và tạo cơ sở để đánh giá một cách toàn diện.
- Đảm bảo tính công khai và tính phát triển: Đánh giá được tiến hành công khai, kết quả được công bố kịp thời, tạo ra động lực để thúc đẩy đối tượng được đánh giá mong muốn vươn lên, có tác dụng thúc đẩy các mặt tốt, hạn chế mặt xấu.
- Đảm bảo tính công bằng: Đảm bảo rằng những học sinh thực hiện các hoạt động học tập với cùng một mức độ và thể hiện cùng một nỗ lực sẽ nhận được kết quả đánh giá như nhau.

b. Định hướng chỉ đạo đổi mới kiểm tra, đánh giá

- Phải có sự hướng dẫn, chỉ đạo chặt chẽ của các cấp quản lý giáo dục.
Đổi mới kiểm tra, đánh giá là một bộ phận của đổi mới phương pháp dạy học nói riêng và đổi mới giáo dục phổ thông nói chung. Việc đổi mới phải đi từ tổng kết thực tiễn để phát huy ưu điểm, khắc phục các biểu hiện hạn chế, lạc hậu, yếu kém trên cơ sở đó tiếp thu vận dụng các thành tựu hiện đại của khoa học giáo dục trong nước và quốc tế vào thực tiễn nước ta. Các cấp quản lý giáo dục chỉ đạo chặt chẽ, coi trọng hướng dẫn các cơ quan quản lý giáo dục cấp dưới đến các trường học, các tổ chuyên môn và từng giáo viên trong việc tổ chức thực hiện, sao cho đi đến tổng kết, đánh giá được hiệu quả cuối cùng. Thước đo thành công của các giải

pháp chỉ đạo là sự đổi mới cách nghĩ, cách làm của từng giáo viên và các chỉ số nâng cao chất lượng dạy học.

- Phải có sự hỗ trợ của đồng nghiệp, nhất là giáo viên cùng bộ môn:

Đơn vị tổ chức thực hiện đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá là trường học, môn học với một điều kiện tổ chức dạy học cụ thể. Do việc đổi mới kiểm tra, đánh giá phải gắn với đặc trưng mỗi môn học, nên phải coi trọng vai trò của các tổ chuyên môn, là nơi trao đổi kinh nghiệm giải quyết mọi khó khăn, vướng mắc. Trong việc tổ chức thực hiện đổi mới kiểm tra, đánh giá, cần phát huy vai trò của đội ngũ giáo viên giỏi có nhiều kinh nghiệm, giáo viên cốt cán chuyên môn để hỗ trợ giáo viên mới, giáo viên tay nghề chưa cao, không để giáo viên nào phải đơn độc. Phải coi trọng hình thức hội thảo, thao giảng, dự giờ thăm lớp để rút kinh nghiệm kịp thời, đánh giá hiệu quả từng giải pháp cụ thể trong việc đổi mới phương pháp dạy học và đổi mới kiểm tra, đánh giá: kinh nghiệm ra đề sao cho bảo đảm chất lượng, kinh nghiệm kết hợp hình thức tự luận với trắc nghiệm cho phù hợp với đặc trưng bộ môn.

- Cần lấy ý kiến xây dựng của học sinh để hoàn thiện phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá:

Đổi mới phương pháp dạy học và đổi mới kiểm tra, đánh giá chỉ mang lại kết quả khi học sinh phát huy được vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo; biết đổi mới phương pháp học tập; biết tự học, tự đánh giá kết quả học tập. Trong môi trường sư phạm thân thiện, việc thu thập ý kiến xây dựng của học sinh để giúp giáo viên đánh giá đúng về mình, tìm ra con đường khắc phục các hạn chế, thiếu sót, hoàn thiện phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá là hết sức cần thiết và là cách làm mang lại nhiều lợi ích, phát huy mối quan hệ thúc đẩy tương hỗ giữa người dạy và người học.

- Đổi mới kiểm tra, đánh giá phải đồng bộ với các khâu liên quan và nâng cao các điều kiện bảo đảm chất lượng dạy học:

Đổi mới kiểm tra, đánh giá gắn liền với đổi mới phương pháp dạy học của giáo viên và đổi mới phương pháp học tập của học sinh; kết hợp đánh giá trong với đánh giá ngoài. Ở cấp độ thấp, giáo viên có thể dùng đề kiểm tra của người khác (của đồng nghiệp, do nhà trường cung cấp, từ nguồn dữ liệu trên các Website chuyên ngành) để kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh lớp mình. Ở cấp độ cao hơn, nhà trường có thể